

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

Iktatószám: 19319-1/2020/EÜIG

Tárgy: A védőnői várandósgondozás szempontjai a COVID-19 fertőzés miatti veszélyhelyzet idejére
Melléklet: 2 db

A védőnői várandósgondozás szempontjai a COVID-19 fertőzés miatti veszélyhelyzet idejére

A várandós anyák gondozása a járványügyi helyzetben is kiemelten fontos!

Ellátásuk az alábbi eljárásrendek, irányelvek figyelembevételével kell, hogy történjen:

- „Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban” Az aktuális eljárásrend a NNK honlapján a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található.
Elérhetősége: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus>;
- A területi védőnői ellátáshoz készített „Védőnők egészségének védelme érdekében szükséges intézkedések” tárgyú, NNK által kiadott körlevél (ikt.sz.: 14776-3/2020/EÜIG);
- A háziorvosi ellátás tekintetében a „Házi orvosok egészségének védelme érdekében szükséges intézkedések” tárgyú NNK által kiadott körlevél (ikt.sz.: 15145-1/2020/OTF);

A várandósság egy természetes állapot és folyamat, azonban a várandós anya egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen történő megszületésének elősegítése, egy esetleges veszélyeztetettség, vagy szövődmény megelőzése, illetve annak időben történő felismerése érdekében fontos, hogy a várandós nő várandósgondozásban részesüljön. A várandós állapot pszichológiai szempontból normatív krízishelyzetként értelmezhető, ezért a jelenlegi járványügyi helyzetben kiemelt figyelmet kell fordítani a várandós anyák és családok támogatására.

A magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény 3. § (1)-(2) bekezdése alapján, a Magyarország területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár térítésmentes várandósgondozásra jogosult. A várandósgondozás keretében elvégzik a magzat egészséges fejlődését ellenőrző és a gyermeket váró nő egészségvédelmét biztosító szűrővizsgálatokat.

A várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) meghatározza a területi védőnő, a házi orvos, a szülész-nőgyógyász szakorvos, illetve a várandós választása esetén a szülésznő feladatát a várandósgondozással kapcsolatosan.

A járványügyi veszélyhelyzetre való tekintettel, a személyes találkozások számának minimalizálására kell törekedni, de ez nem jelentheti az ellátás megtagadását.

A várandósgondozás kiemelt szempontjai a területi védőnő ellátásban

Az ellátás alapelvei a várandósok védelme és a védőnő egészségének megőrzése érdekében:

- A szakma szabályainak figyelembevételével az ellátás során előtérbe kerül a távkonzultáció lehetősége.

Országos Tisztifőorvos

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1100,

e-mail: tisztifoorvos@nnk.gov.hu,

Hivatali kapu KRID azonosító: 355530977

Ehhez biztosítani kell a távkonzultáció módját (pl. telefon, e-mail, skype), és azt az időtartamot, amikor ily módon a védőnő elérhető.

Az ellátás módjáról, elérhetőségéről szóló tájékoztatás az egészségügyi szolgáltató honlapjára, az ellátó hely épületének bejáratára és az ellátó helyiség ajtajára kerüljön kifüggesztésre;

- A gondozás menetéről – lehetőség szerint – telefonon szükséges egyeztetni a gondozottal. El kell mondani, hogy légúti fertőzés, láz esetén semmi esetre se jöjjön a várandós tanácsadásra. (Amennyiben ilyen tünetek jelentkeznek, a háziorvosával kell konzultálnia az egészségi állapotával kapcsolatban, és a várandós tanácsadást távkonzultációban vegye igénybe.);
- A személyes találkozást igénylő ellátás előre egyeztetett időpontban történjen;
- Az időpontkérő várandós anyát tájékoztatni kell az alábbiakról:
  - lehetőség szerint egyedül jöjjön a tanácsadásra,
  - kiemelten fontos, hogy pontosan érkezzen,
  - a váró helyiségben egyszerre, egyidőben csak egy fő gondozott, illetve szükség esetén egy fő hozzátartozója tartózkodjon;
- **A személyes találkozáson alapuló egészségügyi ellátás során**
  - **az egészségügyi dolgozó szájmascskot, gumikesztyűt viseljen,**
  - **a 2 méter távolság tartására kell törekedni, kivéve azokat a helyzeteket, amikor egy-egy vizsgálat (pl. vérnyomásmérés, testsúlymérés, egészségügyi dokumentum átadása) ettől közelebbi személyes távolságot igényel,**
  - **a 2 méteren belüli távolságot igénylő vizsgálatok, ellátások időtartama (lehetőség szerint) ne haladja meg a 15 percet;**
- Az egészségügyi dokumentációban kerüljön rögzítésre az ellátás módja, körülményei (pl. távkonzultáció telefonon, személyes találkozás a tanácsadóban), illetve a kapcsolattartás módjára vonatkozó megállapodások, tájékoztatások;
- Két gondozott ellátása közötti időben a szellőztetésre, a használt eszközök, felületek fertőtlenítésre időt kell hagyni.

A lakóhely szerint illetékes **területi védőnő - a Rendelet 5. §-a alapján - kiállítja és kiadja a várandós könyvet.** Fontos, hogy ez előzetesen egyeztetve, jól előkészítve, és a szükséges óvintézkedések betartásával történjen úgy, hogy a személyes találkozás ideje minél rövidebb ideig tartson.

A védőnő **tájékoztatást nyújt** a várandós részére a várandósgondozás folyamatáról, a kötelező vizsgálatokról, és a várandóssága okán őt megillető szociális kedvezményekről.

Tájékoztatassa a várandóst arról is, hogy vegye fel a kapcsolatot a háziorvosával. A várandósgondozási könyv részét képező **beutaló kitöltésével** a háziorvos fogja a várandóst az ott meghatározott vizsgálatokra utalni, illetve az elrendelt vizsgálatokat a várandósgondozási könyvben rögzíteni. A járványügyi veszélyhelyzetre való tekintettel, a személyes kapcsolatok minimalizálása érdekében, a várandós anyák telefonon egyeztessenek a választott vagy területileg illetékes háziorvossal a beutaló aláírásával kapcsolatban. Amennyiben a kapcsolatfelvétel sikertelen, kérjen segítséget a területileg illetékes járási hivatal népegészségügyi osztályától.

A járványügyi veszélyhelyzetben a területi védőnőkre fokozott felelősség hárul **a várandós anyák tájékoztatásában, az egészségi állapotuk követésében** és pszichés támogatásukban.

Az új koronavírus terjedésének megfékezése és a betegség, valamint a szorongás megelőzése, csökkentése érdekében szükséges, hogy a területi védőnő folyamatosan kísérje figyelemmel a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, melyek

elérhető az alábbi honlapokon:

- <https://koronavirus.gov.hu/letoltheto-tajekoztatok>
- <https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus-honlapon>.

A védőnő valamennyi gondozott várandós anyát tájékoztasson a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról az alábbi témakörökben:

1. A COVID-19 fertőzés legfontosabb jellemzői

Az NNK honlapján a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található eljárásrend 1. sz. melléklete tartalmazza ezen tudnivalókat, melyet mellékelten is megküldünk (1. sz. melléklet). Az anyag letölthető az alábbi linken: https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/567/1_sz_mell%C3%A9klet_ismertet%C5%91_2020_03_30.pdf

2. Óvintézkedések várandósok, kismamák részére

E témakörben csatoltan küldjük (2. sz. melléklet) az „Óvintézkedések várandósok, kismamák részére saját egészségük és a csecsemő egészsége érdekében” című összefoglalót, mely letölthető az alábbi linken:

https://koronavirus.gov.hu/sites/default/files/sites/default/files/imce/tajekoztato_kismama_knak_0.pdf

3. Tudnivalók és teendők, ha a fertőzés gyanúja felmerül (tünetekkel rendelkezik)

– A várandósság időszakában, amennyiben láz és enyhe felső légúti tünetek jelentkeznek, **fel kell venni a kapcsolatot a kezelőorvossal (lehetőség szerint távkonzultáció útján), aki dönt a további ellátás szükségességéről, valamint a teszt esetleges elvégzéséről is.**

– A tünetmentes, vagy enyhe tünetekkel rendelkező COVID-19 fertőzés gyanús vagy pozitív várandós – a kezelőorvos javaslatára, **az illetékes járási hivatal népegészségügyi osztály határozata alapján – otthonában tartózkodhat.**

– **Fontos, hogy ilyen esetben a várandós anya értesítse a területi védőnőt. A területi védőnő távkonzultáció útján fokozottan figyelemmel kíséri a COVID-19 fertőzés gyanús vagy pozitív várandós anya egészségi állapotának alakulását. (A várandóssal egyeztetett gyakoriság szerint a védőnő érdeklődjön a várandós állapota felől. Ajánlott ezt naponta vagy kétnaponta megtenni.)**

– **Amennyiben a várandós COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött, mindenképp úgy készüljön, hogy a szülés beindulásakor az állapotának megfelelő, kijelölt járványügyi feladatokat ellátó kórház szülészeti osztályára kell szállítani. A várandós nőnek tájékoztatnia kell a mentőszolgálatot, hogy ő COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött, és a mentő ez alapján fogja a megfelelő ellátást nyújtó intézetbe szállítani.**

– **A COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött szülő nők, valamint az újszülöttjük ellátására és izolálására (a szülés során és a postnatalis szakban, ideértve a PIC ellátást is) jogosult egészségügyi intézmények listája az NNK honlapján, a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található. Elérhetősége: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/koronavirus-tajekoztato/602-covid19-gyanus-es-fertozott-szulo-nok-ellatasara-kijelolt-intezmenyek-listaja>;**

Budapest, 2020. április 15.

Tisztelettel:

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos